

TBMM
HALKLARIN EŞİTLİK VE DEMOKRASİ PARTİSİ
GRUP BAŞKANLIĞI

Sayı : 11941

Tarih : 16.05.2025

10/2736

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Çölyak hastalığına ilişkin toplumsal farkındalığın artırılması, hastaların karşılaştıkları sorunların tespiti, glutensiz ürünlere erişimin kolaylaştırılması, mevcut desteklerin etkinliğinin değerlendirilmesi ve çözüm önerilerinin geliştirilmesi amacıyla Anayasa'nın 98'inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105'inci maddeleri uyarınca bir meclis araştırılması açılmasını arz ve talep ederiz.

Hüseyin OLAN

Bitlis Milletvekili

GEREKÇE

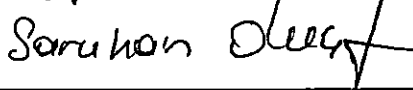
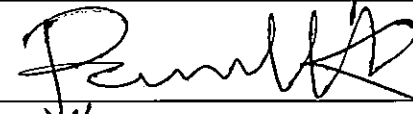
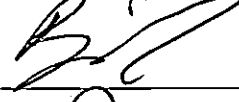
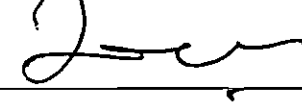
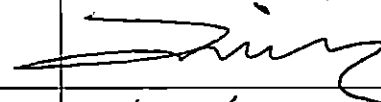
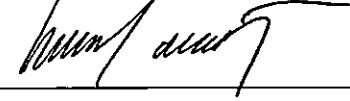
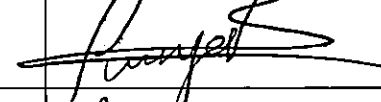
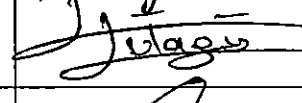
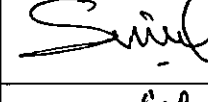
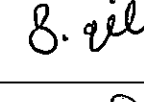
Çölyak hastalığı, genetik yatkınlığı olan bireylerde, gluten içeren buğday, arpa ve çavdar gibi tahılların tüketimiyle tetiklenen, ince bağırsakta iltihaplanma ve hasara yol açan otoimmün bir hastalıktır. Dünya genelinde yaklaşık 1.4% serolojik (kan testi) prevalansla, 0.7% biyopsi ile doğrulanmış prevalansa sahiptir. Türkiye'de ise bu oran, yapılan çalışmalara göre %0,3 ile %1 arasında değişmektedir. Türkiye'de 250 bin ile 750 bin arasında çölyak hastası tahmin edilmekte iken ancak yüzde 10'una tanı konulduğu dikkate alındığında 25 bin ile 75 bin arasında tanı almış hasta olduğu düşünülmektedir.

Çölyak hastalığı, glutenin bağışıklık sistemi tarafından yabancı bir madde olarak algılanması sonucu, ince bağırsakta iltihaplanma ve villus atrofi (bağırsak yüzeyinde hasar) ile karakterizedir. Semptomlar arasında karın ağrısı, şişkinlik, ishal, yorgunluk, kilo kaybı, anemi ve deri döküntüleri (dermatitis herpetiformis) yer alır. Tedavi, ömür boyu süren sıkı bir gluten içermeyen diyeti gerektirir.

Türkiye'de son yıllarda yaşanan ekonomik dalgalanmalar, hayat pahalılığı ve enflasyon, çölyak hastalarının yaşamını doğrudan etkilemektedir. Çölyak hastaları için temel tedavi olan glutensiz beslenme, genel gıda maliyetlerinin çok üzerinde seyrettiğinden, bu bireyler ekonomik olarak ciddi zorluklarla karşı karşıya kalmaktadır. Temel glutensiz ürünlerin (ekmek, un, makarna vb.) fiyatları, benzer geleneksel ürünlerin 3 ila 10 katı arasında değişmektedir. Bu fark, düşük ve orta gelirli çölyak hastaları için erişim sorununa yol açmaktadır. Çölyak

hastalarının beslenme ihtiyaçlarına özel devlet destekleri oldukça sınırlıdır. Mevcut destekler ya yeterli değildir ya da uygulamada yaygınlık ve sürdürülebilirlikten uzaktır. Maddi yetersizlikler nedeniyle birçok lyak hastası diyetle tam olarak uyum sağlayamamakta, bu durum da sağlıklarının bozulmasına ve komplikasyonlara yol açmaktadır. Küçük şehirlerde ve kırsal bölgelerde glutensiz ürünlerin bulunabilirliği ciddi anlamda sınırlıdır. Bu durum, ekonomik sorunlarla birleştiğinde lyak hastalarının tedaviye erişimini daha da zorlaştırmaktadır.

Bu bağlamda lyak hastalığı ile ilgili farkındalığın artması, lyak hastalarının temel sorunlarının belirlenmesi ve çözüm yollarının geliştirilmesi, kamunun lyak hastalarının temel ihtiyaçlarını gözeten bir yaklaşımla glutensiz beslenmenin erişilebilirliğini sağlayacak sosyal destek mekanizmalarının hayata geçirilmesi amacıyla bir araştırma komisyonu kurulması elzemdir.

1	NEJLA DEMİR	AĞRI	
2	FERİT ŞENYAŞAR	ŞANLIURFA	
3	CEYLAN AKÇA CUPOLO	DİYARBAKIR	
4	İBRAHİM AKIN	İZMİR	
5	KEZBAN KONUKÇU	İSTANBUL	
6	HAKKI SARUHAN OLUÇ	ANTALYA	
7	PERİHAN KOCA	MERSİN	
8	AYTEN KORDU	TUNCELİ	
9	BERİTAN GÜNEŞ ALTIN	MARDİN	
10	ZEYNEP ODUNCU KUTEVİ	BATMAN	
11	MEHMET ZEKİ İRMEZ	ŞIRNAK	
12	HEVAL BOZDAĞ	AĞRI	
13	OSMAN CENGİZ ÇANDAR	DİYARBAKIR	
14	SÜMEYYE BOZ	MUŞ	
15	ÖMER FARUK HÜLAKÜ	BİNGÖL	
16	ONUR DÜŞÜNMEZ	HAKKARİ	
17	GEORGE ASLAN	MARDİN	
18	SEMRA ÇAĞLAR GÖKALP	BİTLİS	
19	BURCUGÜL ÇUBUK	İZMİR	
20	CELAL FIRAT	İSTANBUL	